

рало въ упадъкъ, но отъ времето на прѣобразуването на армията слѣдъ Дрезденския миръ, въ време и слѣдъ седмогодишната война, било постепенно все по вече и по вече подобрявано.

Сщщото може да се каже и за вжтрѣшното устройство на другитѣ европейски армии, съ исклучение на французската. Военното управление въ Франция се съсредоточавало въ военното министерство, при което въ края на периода били учрѣдени: при военния министръ Де-Мюи — комитетъ отъ инспектори на пѣхотата и конницата, а въ 1787 г. при военния министръ Бриеннъ, по примѣра на австрийския хофкригсратъ — воененъ съвѣтъ (*conseil de guerre*) отъ 8 генерала и 1 докладчикъ, подъ прѣдсѣдателството на военния министръ. Въ 1789 г. военния съвѣтъ билъ унищоженъ и замѣненъ съ военна комисиия, избрана измежду членоветѣ на учрѣдителното събрание (*assemblée constituante*). При упадъка на военното устройство на Франция въобще, и въ всичкитѣ други части на управлението на армията имало голѣми нерѣдовности и злоупотрѣблениа, при всичко, че слѣдъ седмогодишната война Д'Аржансонъ, Де-Мюи и особено Шуазель и С.-Жерменъ, както и военния съвѣтъ, се грудили и въ нѣкои отношения успѣли до известна степенъ да помогнатъ на това.

Въ началото на този периодъ въ всичкитѣ армии, съ исклучение на прусската, още съществувала продажбата на чиноветѣ; но въ края му този пагубенъ обичай билъ унищоженъ и замѣненъ съ правилна система за производство по старшинство и за отличие, най напрѣдъ въ хесенската, брауншвейгската, саксонската и др. германски армии, а най късно въ австрийската, именно при Иосифа II, слѣдъ когото чиноветѣ пакъ се продавали; — а въ Англия

останали продажни и горнитѣ и долнитѣ чинове. Въ Пруссия чиноветѣ се давали не иначе, освѣтъ по старшинство или за особенни отличия, и рѣдко, по проникателния изборъ на самия Фридрихъ II — не по старшинство, на хора, които се отличавали съ особенни лични дарби или познания.

Въ Франция Шуазель, С.-Жерменъ и военния съвѣтъ облекчили производството въ чинъ и му дали по голѣма правилностъ и рѣдъ, но при военния министръ Сегюръ (слѣдъ С.-Жермена), по прѣдложението на комитета на инспекторитѣ била въведена една мѣрка, която нанесла жестокъ ударъ на французската армия, именно — като необходимо условие за добивание на офицерско звание се изисквало, по примѣра на Пруссия, дворянско происхождение. Тѣзи мѣрка прѣградила на долнитѣ военни чинове и на не дворянскитѣ съсловия достъпа до офицерското звание, възбудила крайно незадоволствие и въ армията, и въ народа и увеличила числото на причинитѣ за революцията.

Заплатата на войскитѣ била навсѣкждѣ опрѣдѣлена съ положителни постановления и много или малко увеличена. Съ исклучение само на единъ случай — възбунтуванието на единъ французски полкъ (*Лотарингския, rég. de Lorraine*) въ 1759 година, въ Индия, въ този периодъ не се срѣщатъ други примѣри за възбунтувание на войски или за безрѣдици между тѣхъ вслѣдствие на нерѣдовно или съвсѣмъ не даване на заплата. Въ Франция тѣзи частъ се намирала въ голѣма нерѣдовностъ, но била до известна степенъ подобрена въ края на периода, когато заплата на войскитѣ била увеличена и се давала по рѣдовно.

Издържанието на войскитѣ въобще било подобрено. Въ военно врѣме